

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 november 2009

WETSONTWERP

**tot wijziging van het Wetboek van
vennootschappen en tot vaststelling van de
modaliteiten van de besloten vennootschap
met beperkte aansprakelijkheid *Starter***

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE BELAST MET DE
PROBLEMEN INZAKE HANDELS-
EN ECONOMISCH RECHT
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Ine SOMERS**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting door de minister van Kmo's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid	3
II. Algemene bespreking.....	5
III. Artikelsgewijze bespreking.....	11
IV. Stemmingen	16

Voorgaande documenten:

Doc 52 **2211/ (2009/2010):**

001: Wetsontwerp.

Zie ook:

003: Tekst verbeterd door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 novembre 2009

PROJET DE LOI

**modifiant le Code des sociétés
et prévoyant les modalités
de la société privée à responsabilité
limitée *Starter***

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION CHARGÉE DES
PROBLÈMES DE DROIT COMMERCIAL
ET ÉCONOMIQUE
PAR
MME **Ine SOMERS**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif de la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique.....	3
II. Discussion générale.....	5
III. Discussion des articles.....	11
IV. Votes.....	16

Documents précédents:

Doc 52 **2211/ (2009/2010):**

001: Projet de loi.

Voir aussi:

003: Texte corrigé par la commission.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**
Voorzitter/Président: Gerald Kindermans

A. — Vaste leden / Titulaires:

CD&V	Leen Dierick, Gerald Kindermans, Ilse Uyttersprot
MR	David Clarinval, Olivier Hamal, Carine Lecomte
PS	Valérie Déom, André Perpète
Open Vld	Ine Somers, Luk Van Biesen
VB	Peter Logghe, Barbara Pas
sp.a	Bruno Tobback, Bruno Tuybens
Ecolo-Groen!	Muriel Gerkens
cdH	Joseph George
N-VA	Sarah Smeyers

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Jenne De Potter, Roel Deseyn, Raf Terwingen, Liesbeth Van der Auwera
Philippe Collard, Luc Gustin, Olivier Maingain, Marie-Christine Marghem
Guy Coëme, Thierry Giet, Karine Lalieux
Hendrik Daems, Willem-Frederik Schiltz, Carina Van Cauter
Bert Schoofs, Bruno Stevenheydens, Bruno Valkeniers
Meryame Kitir, Renaat Landuyt, N
Meyrem Almaci, Ronny Balcaen
David Lavaux, Clotilde Nyssens
Els De Rammelaere, N

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 27 oktober 2009.

**I. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR
MEVROUW SABINE LARUELLE, MINISTER VAN
KMO'S, ZELFSTANDIGEN, LANDBOUW
EN WETENSCHAPSBELEID**

Studies over mogelijke belemmeringen voor het ondernemerschap tonen aan dat het risico dat kandidaat-ondernemers lopen, één van de belangrijkste hindernissen vormt voor het opstarten van een eigen onderneming. Om tegemoet te komen aan de vraag naar meer zekerheid op dit gebied heeft de minister in 2007 reeds een eerste maatregel voorgesteld. Deze maatregel moest de natuurlijke persoon die als zelfstandige werkt, door middel van een verklaring bij de notaris beschermen tegen beslag op de hoofdverblijfplaats. Het doel bestond erin het radicale onderscheid tussen de natuurlijke persoon-ondernemer en de BVBA wat af te zwakken.

Ruim een jaar geleden heeft de ministerraad het Federaal Plan voor de kmo's goedgekeurd. Dankzij dit plan beschikt de regering over een coherente visie met betrekking tot het kmo-beleid. Een van de assen van dit plan stelt voor de zekerheid voor ondernemers te verhogen. De BVBA *Starter* is een van die maatregelen.

Het wetsontwerp gaat uit van de vaststelling dat het vooral het gebrek aan financiële zekerheid is dat een belangrijke rem vormt op het ondernemerschap. De uitoefening van een activiteit als zelfstandige-natuurlijke persoon houdt immers belangrijke risico's in voor hemzelf en voor zijn familie.

De regering wil de toegang tot de BVBA vergemakkelijken via een versoepeling, tijdens de eerste jaren onder de vorm van de S-BVBA, van de vereisten inzake het minimumkapitaal dat aan deze vennootschapsvorm is verbonden en voor zover strikte voorwaarden worden nageleefd. Op die manier hoopt de regering dat de toegang tot het ondernemerschap onder de vorm van een vennootschap zekerder zal worden voor de zelfstandige, dankzij het voordeel van de scheiding van de vermogens.

In andere Europese landen kan men met een verwaarloosbaar minimumkapitaal, of zelfs zonder enig reëel kapitaal, een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid oprichten. Dat heeft tot gevolg dat steeds meer Belgische ondernemingen hun weg naar deze andere

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de sa réunion du 27 octobre 2009.

**I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE MME SABINE
LARUELLE, MINISTRE DES PME, DES
INDÉPENDANTS, DE L'AGRICULTURE ET DE LA
POLITIQUE SCIENTIFIQUE**

Il ressort d'études portant sur d'éventuelles entraves à l'entrepreneuriat que le risque encouru par les candidats entrepreneurs constitue l'un des principaux obstacles à la mise sur pied de leur propre entreprise. En 2007, la ministre a proposé une première mesure visant à répondre à la demande de sécurité accrue en la matière. Une déclaration devant notaire devait protéger la personne physique travaillant en tant qu'indépendant contre une saisie sur le domicile. L'objectif était d'atténuer quelque peu la distinction radicale existant entre l'entrepreneur personne physique et la SPRL.

Il y a plus d'un an, le Conseil des ministres a approuvé le Plan fédéral pour les PME. Grâce à celui-ci, le gouvernement possède une vision cohérente de la politique en matière de PME. L'un des axes de ce plan propose d'accroître la sécurité des entrepreneurs. La SPRL *Starter* est l'une de ces mesures.

Le projet de loi part de la constatation que c'est essentiellement le manque de sécurité financière qui constitue un frein important à l'entrepreneuriat. L'exercice d'une activité en tant qu'indépendant-personne physique comporte en effet des risques importants pour la personne elle-même et pour sa famille.

Le gouvernement souhaite faciliter l'accès aux SPRL par le biais d'un assouplissement, pendant les premières années sous la forme d'une SPRL-S, des exigences en matière de capital minimal liées à cette forme de société, moyennant le respect de conditions strictes. De cette manière, le gouvernement espère rendre plus sûr, pour l'indépendant, l'accès à l'entrepreneuriat sous la forme d'une société, grâce au bénéfice de la séparation des patrimoines.

Dans d'autres pays européens, il est possible de fonder une société à responsabilité limitée avec un capital minimal dérisoire, voire sans aucun capital réel. Il en résulte qu'un nombre croissant d'entrepreneurs belges s'expatrient dans ces autres pays, où ils fondent une

landen vinden, waar ze een vennootschap oprichten zonder kapitaal te investeren en waarna ze hun activiteit in België uitoefenen.

Het wetsontwerp beoogt eveneens deze praktijk tegen te gaan.

De oprichting van een vennootschapsvorm in het leven te roepen waarbij de ondernemer niet van bij het begin verplicht is het vereiste minimumkapitaal voor een gewone bvba bijeen te brengen, wordt verantwoord door de moeilijkheden die ondernemers ondervinden om daartoe voldoende middelen te vergaren.

Door de toegang tot de BVBA te vergemakkelijken wordt beoogd de creatie van ondernemingen te stimuleren.

In verband met de uitvoeringsmaatregelen dient gepreciseerd te worden dat het theoretisch minimumkapitaal voor deze vorm van BVBA ligt tussen 1 euro en het minimumkapitaal dat vereist is voor een klassieke BVBA. Dit minimumkapitaal moet beantwoorden aan de realiteit zoals vastgelegd in een financieel plan waarvan de modaliteiten strikter zullen zijn dan voor een klassieke BVBA. De doelstelling is dat de S-BVBA binnen de vijf jaar over voldoende reserves beschikt om aan de voorwaarden van een BVBA van gemeen recht te kunnen beantwoorden.

Er zijn ook een aantal waarborgen ingebouwd. Om juridische constructies te vermijden is de BVBA *Starter* enkel voorbehouden aan natuurlijke personen. Om de medewerkers te beschermen beperkt het wetsontwerp de BVBA *Starter* tot ondernemingen die minder dan vijf voltijdse medewerkers tewerkstellen. Om vroegtijdige faillissementen te vermijden werden de vereisten inzake het financieel plan strenger gemaakt dan het geval is voor een klassieke BVBA. Enerzijds moet dit plan worden geïdentificeerd door een deskundige ("cijferberoep"), anderzijds, moet het ook aan de minimumvereisten beantwoorden die worden vastgesteld bij koninklijk besluit.

De minister heeft de voorzitter van de commissie van de Boekhoudkundige normen gevraagd een ontwerp van koninklijk besluit terzake op te stellen in samenwerking met het IBR (Instituut van de Bedrijfsrevisoren), het IAC (Instituut van de Accountants en Belangconsulenten) en het BIBF (Beroepsinstituut van erkende boekhouders en fiscalisten).

Het statuut van BVBA *Starter* wordt enkel voor een beperkte periode toegekend. Zij moeten het statuut van een klassieke BVBA aannemen na een maximum termijn van vijf jaar. De conversie verloopt volgens de gewone regels (art. 215 van het Wetboek van vennootschappen).

société sans investir de capital, après quoi ils exercent leur activité en Belgique.

Le projet de loi vise également à lutter contre ces pratiques.

La création d'une forme de société où l'entrepreneur n'est pas obligé de réunir dès le départ le capital minimal requis pour une SPRL classique est justifiée par les difficultés rencontrées par les entrepreneurs pour mobiliser suffisamment de moyens à cette fin.

En facilitant l'accès aux SPRL, on vise à stimuler la création d'entreprises.

En ce qui concerne les mesures d'exécution, il convient de préciser que le capital minimal théorique pour cette forme de SPRL est compris entre un euro et le capital nécessaire pour une SPRL classique. Ce capital minimal doit correspondre à la réalité telle que fixée dans un plan financier dont les modalités seront plus strictes que pour une SPRL classique. L'objectif est que la SPRL-S dispose, après cinq ans, de suffisamment de réserves pour pouvoir répondre aux conditions d'une SPRL de droit commun.

Une série de garanties ont également été prévues dans le système. Pour éviter l'usage abusif de constructions juridiques, la SPRL *Starter* est réservée aux personnes physiques. Afin de protéger les collaborateurs, le projet de loi limite la SPRL *Starter* aux entreprises occupant moins de cinq travailleurs à temps plein. Afin de prévenir les faillites anticipées, on a renforcé les exigences relatives au plan financier par rapport à celles qui s'appliquent à une SPRL classique. D'une part, ce plan doit être visé par un expert ("professionnel du chiffre") et, d'autre part, il doit également répondre aux exigences minimales fixées par arrêté royal.

La ministre a demandé au président de la Commission des normes comptables d'élaborer un projet d'arrêté royal y relatif en concertation avec l'IRE (Institut des Réviseurs d'entreprises), l'IEC (l'Institut des Experts-comptables et des Conseils fiscaux) et l'IPCF (Institut professionnel des comptables et fiscalistes agréés).

Le statut de SPRL *Starter* n'est accordé que pour une période limitée dans le temps. Passé un délai maximum de cinq ans, la société doit adopter le statut d'une SPRL classique. La conversion se déroule selon les règles habituelles (art. 215 du Code des sociétés).

De noodzaak een vennootschapsvorm in het leven te roepen waarbij de ondernemer niet van bij het begin verplicht is het minimumkapitaal bijeen te brengen, is verantwoord door de moeilijkheden die de ondernemingen vandaag ondervinden. Door de toegang tot de beperkte aansprakelijkheid, via de vennootschapsvorm, te vergemakkelijken, moet de voorgestelde wetwijziging de oprichting van ondernemingen stimuleren en zo de werkgelegenheid verhogen.

II. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Olivier Hamal (MR) preciseert dat het wetsontwerp tegemoetkomt aan een bepaalde behoefte en beantwoordt aan een vraag uitgaande van economische actoren en zelfstandigen die een of andere economische activiteit willen opstarten. De huidige oprichtingsvereisten voor een klassieke BVBA houden immers een rem in op het gebied van de financiering van de geplande activiteit. Men dient rekening te houden met wat gebeurt in de buurlanden en zich aan te passen. Er dient verhinderd te worden dat dergelijke soort vennootschap in het buitenland wordt gecreëerd en de oprichters dan via allerlei constructies trachten hun activiteiten in België uit te oefenen. Tenslotte vraagt de spreker hoever het staat met het koninklijk besluit dat in verband met het financieel plan dient te worden uitgevaardigd.

De heer Luk Van Biesen (Open Vld) wijst erop dat het wetsontwerp drempelverlagend is om dynamische ondernemers ertoe aan te zetten om onder de vennootschapsvorm actief te worden op de markt. Daarom verdient het volledig gesteund te worden.

Niettemin blijven er nog enkele vragen. Blijkbaar is er met de deskundigen van de “cijferberoepen” over deze vennootschapsvorm overlegd geweest. Is er ook met de KFBN (Koninklijke federatie van het Belgische notariaat) overleg geweest? Hoe zal het immers in de praktijk worden opgevolgd dat een S-BVBA zich na vijf jaar dient om te vormen in een BVBA? Welke procedure dient terzake gevolgd te worden? Zal de notaris dit uit eigen beweging doen of moet de vennootschap zelf eerst de nodige stappen ondernemen?

Dit aspect dient immers gezien te worden in het licht van de vaststelling dat, ondanks de vroeger wettelijk doorgevoerde verhoging van het minimumkapitaal voor de verschillende vennootschapsvormen, tal van vennootschappen dit in de praktijk nog steeds niet hebben doorgevoerd. Zelfs de omzetting van Belgische frank

La nécessité de créer une forme de société dans laquelle l'entrepreneur n'est pas tenu d'emblée de réunir le capital minimum est justifiée par les difficultés que rencontrent les sociétés aujourd'hui. En facilitant l'accès à la responsabilité limitée, par le biais de la forme de société, la modification légale proposée doit stimuler la création de sociétés et accroître ainsi l'emploi.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Olivier Hamal (MR) précise que le projet de loi rencontre un besoin précis et répond à une demande émanant d'acteurs économiques et d'indépendants qui souhaitent démarrer telle ou telle activité économique. Les critères actuels relatifs à la création d'une SPRL classique constituent effectivement un frein en ce qui concerne le financement de l'activité prévue. Il convient de tenir compte de ce qui se passe chez nos voisins et de s'adapter. Il faut empêcher que ce type de société soit créé à l'étranger et que les fondateurs tentent ensuite, par toutes sortes de constructions, d'exercer leurs activités en Belgique. Enfin, l'intervenant s'enquiert de l'état d'avancement de l'arrêt royal qui doit être pris dans le cadre du plan financier.

M. Luk Van Biesen (Open Vld) souligne que le projet de loi rend l'entrepreneuriat plus accessible afin d'inciter les entrepreneurs dynamiques à se lancer sur le marché en montant une société. C'est pourquoi il mérite d'être appuyé.

Cependant, quelques questions subsistent. Manifestement, des discussions ont eu lieu avec des experts des “professions du chiffre” au sujet des sociétés. S'est-on également entretenu avec la FRNB (Fédération royale du notariat belge)? En effet, comment va-t-on concrètement procéder lorsqu'une SPRL *Starter* devra prendre le statut de SPRL après cinq ans? Quelle procédure faudra-t-il suivre? Le notaire devra-t-il le faire de sa propre initiative ou la société devra-t-elle d'abord entreprendre les démarches nécessaires elles-mêmes?

Il convient, en effet, d'analyser cet aspect en tenant compte du fait que de nombreuses sociétés n'ont pas encore procédé à l'augmentation du capital minimum qui avait été fixée par la loi. Certaines sociétés n'ont même pas encore appliqué le passage du franc belge à l'euro. Dès lors, comment peut-on contraindre la SPRL

naar euro is nog steeds niet door alle vennootschappen gedaan. Hoe kan men bijgevolg afdwingen dat de BVBA *Starter* maar een startersvennootschap blijft gedurende vijf jaar en niet een eeuwig leven blijft leiden? Welk toezicht zal daarop zijn?

De doelstelling van het wetsontwerp verdient alle lof maar moet ook leiden tot kapitaalkrachtige vennootschappen. De grootste waarborg, zeker voor de werknemers, vormt immers de hoegrootheid van de kapitaalstructuur van een onderneming. Zal een S-BVBA gewoon werknemers kunnen aannemen zoals een andere vennootschap? Er zijn in feite toch weinig waarborgen in verband met de goede trouw van de vennootschap. De oprichting kost niets en misschien dat er ook te weinig stimulans is om de vennootschap boven water te houden in moeilijke tijden. Men kan ze laten failliet gaan en de eerste slachtoffers zijn dan de werknemers.

De heer Bruno Tuybens (sp.a) vraagt op welke wijze het bedrag van het maximum kapitaal van 18 550 euro tot stand kwam.

De minister wijst erop dat dit het minimumkapitaal is voor een klassieke BVBA.

De heer Bruno Tuybens (sp.a) vraagt of niet werd overwogen om dit eventueel te verlagen specifiek voor de starterondernemingen wat in feite toch een tijdelijke aangelegenheid is.

De minister wijst erop dat de beginnende ondernemer de keuze heeft om zelf het bedrag te kiezen van het minimumkapitaal dat vereist is om zijn activiteit aan te vangen. Onder bepaalde voorwaarden is het dus mogelijk om dit kapitaal vast te leggen op 1 euro. Er wordt ook een maximum opgelegd (het minimumkapitaal van de gewone BVBA). Een vennootschap opgericht met een kapitaal boven de 18 550 euro kan niet genieten van het statuut. Het minimumkapitaal dient toegelicht en verantwoord te worden in het financieel plan.

In dit verband is het van belang erop te wijzen dat de S-BVBA een maximum leeftijd van vijf jaar heeft. De ondernemer heeft bijgevolg vijf jaar om van zijn gekozen kapitaal tot dit van 18 550 euro te komen. Om dit te ondersteunen is de regel ingevoerd dat de BVBA *Starter* elk jaar 25 % van haar winst als reserve dient te houden.

Vervolgens verwijst *de heer Bruno Tuybens (sp.a)* naar de behoefte die bestaat aan een dergelijke regeling en hij vraagt de minister of zij cijfergegevens heeft over hoeveel startende ondernemingen onder de toepassing van de wet zouden kunnen vallen.

Starter à ne garder son statut que pendant cinq ans et non indéfiniment? Quel contrôle exercera-t-on?

L'objectif du projet de loi est, certes, louable, mais il doit également permettre aux sociétés de détenir d'importants capitaux. En effet, la garantie principale, pour les travailleurs surtout, est l'importance de la structure du capital d'une entreprise. Une SPRL *Starter* pourra-t-elle engager autant de travailleurs qu'une autre société? Il existe, en réalité, peu de garanties en ce qui concerne la bonne foi de la société. La création ne coûte rien et les entrepreneurs ne sont peut-être pas suffisamment incités à garder la tête hors de l'eau en période de vaches maigres. C'est ainsi qu'ils peuvent mettre la clé sous la porte et les travailleurs sont les premiers à en pâtir.

M. Bruno Tuybens (sp.a) demande selon quels critères le montant du capital maximum a été fixé à 18.550 euros.

La ministre souligne que c'est le capital minimal pour une SPRL classique.

M. Bruno Tuybens (sp.a) demande si l'on n'a pas envisagé d'abaisser éventuellement ce montant spécifiquement pour les entreprises débutantes, qui en fait n'ont qu'une durée de vie passagère.

La ministre souligne que l'entrepreneur débutant a la possibilité de choisir lui-même le montant du capital minimal requis pour débiter son activité. Sous certaines conditions, il est donc possible de fixer ce capital à 1 euro. Un montant maximal est également imposé (le montant minimal de la SPRL classique). Une société créée avec un capital supérieur à 18 550 euros ne peut bénéficier de ce statut. Le capital minimal doit être commenté et justifié dans le plan financier.

À ce sujet il est important de souligner que la SPRL-S a une durée de vie maximale de cinq ans. L'entrepreneur a par conséquent cinq ans pour porter le capital qu'il a choisi à 18 550 euros. Pour l'y aider, on a instauré la règle selon laquelle la SPRL *Starter* doit chaque année garder 25 % de ses bénéfices au titre de réserve.

M. Bruno Tuybens (sp.a) évoque ensuite la nécessité d'une telle réglementation et demande à la ministre si elle dispose de données statistiques sur le nombre d'entreprises débutantes qui pourraient relever de l'application de la loi.

De minister antwoordt dat zij geen concrete cijfergegevens bezit maar dat zij wel dagelijks wordt geconfronteerd met vragen daarover. Bovendien kunnen naast echte starters, ook ondernemers die nu als natuurlijke persoon reeds een activiteit uitoefenen beroep doen op de door dit wetsontwerp geboden mogelijkheid.

De heer Joseph George (cdH) wijst erop dat de S-BVBA, wat de belastingen betreft, het statuut van een vennootschap heeft en onderworpen is aan de vennootschapsbelasting. Tijdens de creatie van de E-BVBA (eenpersoons-BVBA) is er lang gedebatteerd geweest of ze onder de natuurlijke personenbelasting zou vallen of onder de vennootschapsbelasting en werd er uiteindelijk geopteerd voor het laatste. Bij de S-BVBA is dit hetzelfde.

Terecht heeft de minister gesteld dat beginnende, dikwijls jonge, ondernemers moeilijkheden ondervinden om een startkapitaal te kunnen samenstellen. Het wetsontwerp biedt de mogelijkheid om toch een beroep te doen op de vennootschapsvorm zonder onmiddellijk over het beginkapitaal te beschikken.

Het beginkapitaal vormt echter ook de basis voor het krediet aan de vennootschap, verstrekt door financiële instellingen, klanten en de andere economische actoren. Omdat in dit geval het beginkapitaal bijzonder beperkt (minimum 1 euro) kan zijn, zullen deze startende ondernemingen noodzakelijkerwijze nog meer en sneller beroep op krediet moeten doen. De kredietverstrekkende instellingen zullen echter met dit beperkt beginkapitaal rekening houden en bijgevolg een persoonlijke verbintenis vragen van de zaakvoerder als borg. Bij financiële moeilijkheden is het zo dat de zaakvoerder zich in de regel borg stelt tegen vergoeding. In dat geval kan de zaakvoerder echter worden aangesproken op zijn persoonlijk vermogen. Het is dus bijgevolg mogelijk dat het doel van de wet wordt voorbijgeschoten. Bij faillissement wordt nooit kwijting verleend aan de borg tegen vergoeding dus ook nooit aan de zaakvoerder van een vennootschap.

Er dient over gewaakt te worden dat dit wetsontwerp niet misleidt doordat veel personen door deze rechtsvorm worden aangetrokken niettegenstaande het risico bestaat dat zij verbonden zijn met hun vermogen op een nog meer omvattende wijze dan wanneer zij als natuurlijke persoon zouden blijven voortwerken. Er wordt immers geen onderscheid gemaakt tussen het privé en het beroepsvermogen. De borg geldt voor het gehele vermogen.

De financiële voorwaarden waarin de onderneming wordt gelanceerd staan in het financieel plan, waarvan

La ministre répond qu'elle ne dispose pas de chiffres concrets, mais qu'elle reçoit quotidiennement des demandes à ce sujet. De plus, outre les véritables entrepreneurs débutants, les entrepreneurs qui exercent d'ores et déjà une activité en qualité de personne physique peuvent eux aussi faire appel à cette possibilité prévue par la loi.

M. Joseph George (cdH) reconnaît que l'on peut contrôler afin de s'assurer que la conversion vers un nouveau statut a eu lieu après cinq ans. Au cours des cinq premières années, 25 % des bénéfices doivent cependant chaque fois être réservés pour l'augmentation de capital. Comment cela pourra-t-il être contrôlé dans la pratique? Le gérant a lui-même le choix de réserver l'argent ou de l'affecter à d'autres fins.

La ministre a indiqué à juste titre que les entrepreneurs en début d'activité, qui sont souvent jeunes, éprouvent des difficultés à constituer un capital de départ. Le projet de loi offre la possibilité d'emprunter quand même la forme d'une société sans disposer immédiatement du capital de départ.

Le capital de départ constitue cependant aussi la base du crédit accordé à la société par les établissements financiers, les clients et les autres acteurs économiques. Étant donné que, dans ce cas, le capital peut être particulièrement limité (minimum 1 euro), ces entreprises en début d'activité devront nécessairement recourir encore plus vite au crédit. Les établissements de crédit tiendront cependant compte de ce capital de départ restreint et demanderont par conséquent, en tant que caution, un engagement personnel de la part du gérant. En cas de difficultés financières, le gérant se porte en général caution contre rémunération. Dans ce cas, le patrimoine personnel du gérant peut cependant être mis à contribution. Il est donc possible que l'objectif de la loi ne soit pas atteint. En cas de faillite, la décharge n'est jamais accordée à la caution contre rémunération et donc jamais non plus au gérant d'une société.

Il y a lieu de veiller à ce que ce projet de loi n'induisse pas en erreur, en ce sens que de nombreuses personnes risquent de se sentir attirées par cette forme de société, en dépit du fait qu'elles risquent d'être liées à leur patrimoine de manière encore plus importante que si elles avaient continué à travailler en tant que personne physique. Aucune distinction n'est en effet opérée entre le patrimoine privé et le patrimoine professionnel. La caution vaut pour l'ensemble du patrimoine.

Les conditions financières dans lesquelles l'entreprise est lancée figurent dans le plan financier, dont

de opstelling de oprichting van de vennootschap voorafgaat en dat de aansprakelijkheid van de oprichters meebrengt. Het gevaar bij versoepeling bestaat erin dat er beroep zal worden gedaan op stereotiepe financiële plannen met alle gevolgen vandien voor de mogelijke aansprakelijkheid van de oprichters.

Deze vennootschap zal waarschijnlijk vrij snel beroep moeten doen op krediet, op hulp van consultants, boekhouders, leveranciers en ook personeel. Met het sociaal aspect dient eveneens rekening te worden gehouden. Bij een mogelijk faillissement zijn de werknemers wel bevoorrechte schuldeisers maar het kapitaal is reeds zeer beperkt en er staan ook nog andere schuldeisers, zoals de banken, in de rij.

Ten slotte mag het evenwicht in bepaalde sectoren ook niet worden verstoord door sommige operatoren die misschien maar gedurende een korte periode actief zullen zijn.

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA) erkent dat de drempel van 6 200 euro (bedrag van het kapitaal van de BVBA dat ten minste volstort moet zijn) vaak nog een reële drempel in de praktijk vormt. De doelstelling om deze drempel te verlagen is lovenswaardig, maar anderzijds houdt de huidige kapitaalvereiste toch ook nog een waarborg in op het gebied van de kredietwaardigheid. Valt het niet te overwegen het te volstorten gedeelte van het maatschappelijk kapitaal te verlagen?

Het financieel plan moet, volgens de geldende wetgeving, niet worden aangehecht aan de notariële akte maar gewoon aan de notaris overhandigd en door hem bewaard (een zuivere formaliteit). Het wetsontwerp voert de verplichting van aanhechting evenwel in (zie memorie van toelichting, blz. 4) wat een verhoging van de registratierechten met zich brengt. Is dit een bewuste keuze van de regering?

De minister antwoordt dat het financieel plan niet zomaar een formaliteit is maar een document dat moet worden opgesteld met behulp van een deskundige ("cijferberoep") zoals bijvoorbeeld een boekhouder of een externe accountant. Hierbij moet worden aangestipt dat het om beroepen gaat die door een strikte deontologische code zijn gebonden. De deskundigen moeten bijgevolg in volledige onafhankelijkheid handelen. Van bij het begin moet de starter zich laten bijstaan om dit plan op te stellen. Deze verplichting heeft een dubbele doelstelling: enerzijds, de verhoging van de bescherming tegenover toekomstige schuldeisers door te bevestigen dat de onderneming die start als een S-BVBA geen lege

l'établissement précède la constitution de la société et qui engage la responsabilité des fondateurs. En cas d'assouplissement, on risque de recourir à des plans financiers stéréotypés, avec toutes les conséquences que cela suppose pour la responsabilité éventuelle des fondateurs.

Assez rapidement sans doute, cette société devra recourir au crédit et faire appel à des consultants, des comptables, des fournisseurs et également du personnel. Il faut aussi tenir compte de l'aspect social. Si, en cas d'éventuelle faillite, les travailleurs sont des créanciers privilégiés, il n'en reste pas moins que le capital est déjà très limité et qu'il y a encore d'autres créanciers à satisfaire, comme les banques.

Enfin, dans certains secteurs, l'équilibre ne peut pas non plus être rompu par quelques opérateurs qui ne seront peut-être actifs que pendant une courte période.

Mme Sarah Smeyers (N-VA) reconnaît que le seuil de 6 200 euros (montant du capital de la SPRL qui doit au moins être libéré entièrement) constitue encore souvent un réel seuil dans la pratique. L'objectif d'abaisser ce seuil est louable, mais par ailleurs, l'exigence actuelle en matière de capital est tout de même aussi une garantie au niveau de la crédibilité. Ne faudrait-il pas envisager de réduire la partie du capital social qui doit être entièrement libérée?

En vertu de la législation en vigueur, le plan financier ne doit pas être joint à l'acte notarié, mais simplement remis au notaire et conservé par celui-ci (une pure formalité). Le projet de loi introduit toutefois l'obligation de joindre le plan (voir l'exposé des motifs, p. 4), ce qui entraîne une augmentation des droits d'enregistrement. Est-ce un choix délibéré du gouvernement?

La ministre répond que le plan financier n'est pas une simple formalité, mais un document qui doit être rédigé avec l'aide d'un expert ("profession du chiffre"), comme par exemple un comptable ou un expert-comptable externe. On soulignera à cet égard qu'il s'agit de professions qui sont liées par un code de déontologie strict. Les experts doivent par conséquent agir en toute indépendance. Dès le début, le starter doit se faire aider pour rédiger ce plan. Cette obligation a un double objectif: d'une part, accroître la protection vis-à-vis de futurs créanciers, en attestant que l'entreprise qui démarre en tant que SPRL-S n'est pas une coquille vide, mais dispose d'un plan financier solide et, d'autre part,

schelp is maar over een stevig financieel plan beschikt, en, anderzijds, de starter helpen bij het doorkomen van de eerste jaren die voor een onderneming de riskantste zijn en zo een duurzame activiteit op te bouwen.

Bovendien moet men toch ook erkennen, in verband met de opmerkingen over de kredietwaardigheid, dat bij tal van activiteiten (vooral in de dienstensector) in feite geen zware investeringen nodig zijn om een activiteit op te starten. De keuze van het kapitaal behoort aan de oprichters maar wordt niet enkel en alleen aan hun oordeel overgelaten. Zij moeten immers motiveren waarom zij kiezen voor een bepaalde grootte van hun kapitaal.

Het gaat in deze overigens niet enkel om het vereenvoudigen van de klassieke BVBA. Er is een volledige omkadering gecreëerd: verantwoordingsplicht van de kapitaalkeuze, bijstand door een professioneel, verplichting om 25 % van de winst te reserveren om geleidelijk aan het kapitaal op te bouwen, beperking van het aantal werknemers in de onderneming tot minder dan vijf voltijdse equivalenten.

Aan het einde van de periode van vijf jaar zullen de ondernemers naar de notaris moeten gaan zoals voorgeschreven door het Wetboek van vennootschappen. Bij een kapitaalsverhoging moet, zoals nu reeds het geval is, de notaris tussenkomen.

Na die periode wordt de S-BVBA een klassieke BVBA en wordt het kapitaal op 18 550 euro gebracht.

De heer Luk Van Biesen (open Vld) verwijst naar het voorbeeld van de NV waarvan het minimumkapitaal destijds van 1 250 000 op 2 500 000 frank werd gebracht. In de praktijk zijn er nog steeds NV's die hun kapitaal en hun statuten bij de notaris nooit hebben aangepast.

De kernvraag die uit deze vaststelling voortvloeit is: hoe zal kunnen afgedwongen worden dat de startersvennootschappen wel degelijk hun kapitaal zullen verhogen tot het minimumkapitaal van een BVBA.

De minister verwijst in dit verband naar de Kruispuntbank van Ondernemingen waarbij alle vennootschappen geregistreerd dienen te zijn. Bovendien stelt het wetsontwerp sancties in uitzicht in de vorm van aansprakelijkheden, onder meer omdat het voorziet in een hoofdelijke aansprakelijkheid van de vennoten na drie jaar voor het eventuele verschil tussen het ingebracht kapitaal en het kapitaal van een gewone BVBA.

aider le starter à traverser les premières années qui sont les plus risquées pour une entreprise et créer ainsi une activité durable.

En outre, il faut toutefois aussi reconnaître, en ce qui concerne les observations sur la solvabilité, que dans beaucoup d'activités (surtout dans le secteur des services), de lourds investissements ne sont en fait pas nécessaires pour démarrer une activité. Le choix du montant du capital appartient aux fondateurs mais n'est pas laissé à leur seule appréciation. Ils doivent en effet préciser la raison pour laquelle ils optent pour un montant déterminé de leur capital.

Il ne s'agit d'ailleurs pas uniquement, en l'occurrence, de la simplification de la SPRL classique. Tout un encadrement est créé: obligation de justification du choix du capital, assistance par un professionnel, obligation de réserver 25 % du bénéfice pour constituer progressivement le capital, limitation du nombre de travailleurs dans l'entreprise à cinq équivalents temps plein.

Avant la fin de la période de cinq ans, les entrepreneurs devront se rendre chez le notaire, comme le prescrit le Code des sociétés. En cas d'augmentation de capital, le notaire doit intervenir, comme c'est déjà le cas actuellement.

À l'issue de cette période, la SPRL-S devient une SPRL classique et le capital est porté à 18 550 euros.

M. Luk Van Biesen (Open Vld) renvoie au modèle de la SA dont le capital minimum a été porté à l'époque de 1 250 000 à 2 500 000 francs. En pratique, il y a encore des SA qui n'ont jamais adapté leur capital ni leurs statuts chez le notaire.

La question fondamentale qui découle de cette constatation est la suivante: comment pourra-t-on exiger que les sociétés starters augmentent bel et bien leur capital et le portent au niveau du capital minimum d'une SPRL?

La ministre fait référence dans ce cadre à la Banque-Carrefour des Entreprises auprès de laquelle toutes les sociétés doivent être enregistrées. Par ailleurs, le projet de loi prévoit des sanctions en termes de responsabilités, notamment en ce qu'il prévoit une responsabilité solidaire des associés après trois ans quant à la différence éventuelle entre le capital souscrit et le capital d'une SPRL classique.

De heer Joseph George (cdH) erkent dat men kan controleren of na vijf jaar de omzetting naar een nieuw statuut is gebeurd. In die eerste vijf jaar moet echter telkens 25 % van de winst als reserve opzij gezet worden voor de kapitaalverhoging. Hoe kan dit in de praktijk worden gecontroleerd? De zaakvoerder zelf heeft de keuze om het geld te reserveren of het voor iets anders te gebruiken.

Vervolgens wijst hij op het probleem van de borgstelling. De financiële instelling zal steeds vragen dat de zaakvoerder zich borg stelt. Het betreft in dit geval een borgstelling tegen vergoeding en, bij problemen, is de borg tegen vergoeding gehouden met zijn eigen vermogen. De bescherming die bijgevolg wordt geboden door de vennootschap valt weg.

De minister preciseert dat in verband met het bovenstaande aan de bestaande regels niets wordt gewijzigd. Het is uiteraard wel duidelijk dat een betere voorlichting moet worden verzekerd inzake de rechten en verplichtingen van de oprichters van deze nieuwe soort vennootschap. Zij moeten weten waartoe zij zich verbinden wanneer ze deze vennootschapsvorm kiezen. Tenslotte biedt dit wetsontwerp een mogelijkheid en legt het geen verplichting op om van de S-BVBA gebruik te maken. Bovendien hebben niet alle ondernemingen behoefte aan grote kredieten.

Voor de oprichters geldt ook een aansprakelijkheid. Daarom worden ze juist verplicht zich te laten bijstaan door professionelen die zelf een deontologische code te respecteren hebben. Er bestaan dan ook voldoende controle-instrumenten. Het wetsontwerp moet vooral de mogelijkheid bieden aan diegenen die willen ondernemen dit ook te doen.

De heer Joseph George (cdH) verwijst vervolgens naar de thans geldende regel waarbij de zaakvoerder die de BTW voor zijn onderneming niet heeft betaald, hiertoe gehouden is met zijn eigen vermogen. Het betreft een wettelijke borgstelling, geen contractuele.

In de vergelijking tussen de zelfstandige-natuurlijke persoon die zijn BTW niet betaalt (en die bij moeilijkheden een verklaring kan afleggen waarbij zijn beroepsvermogen afgescheiden wordt van zijn privé vermogen) en de zaakvoerder van een S-BVBA (waarbij de vennootschap de BTW niet betaalt), zal het deze laatste zijn die wordt gepenaliseerd. Hij is wettelijke borg en wordt op zijn persoonlijk vermogen gehouden voor de door de vennootschap niet-betaalde BTW.

Het is bijgevolg fundamenteel dat erover gewaakt wordt dat deze nieuwe rechtsvorm het publiek niet misleidt.

M. Joseph George (cdH) reconnaît que l'on peut contrôler afin de s'assurer que la conversion vers un nouveau statut a eu lieu après cinq ans. Au cours des cinq premières années, 25 % des bénéfices doivent cependant chaque fois être réservés pour l'augmentation de capital. Comment cela pourra-t-il être contrôlé dans la pratique? Le gérant a lui-même le choix de réserver l'argent ou de l'affecter à d'autres fins.

Il soulève ensuite le problème de la caution. L'institution financière demandera toujours que le gérant se porte caution. Il s'agit en l'espèce d'une caution contre paiement et, en cas de problèmes, la caution contre paiement en répond sur ses fonds propres. La protection qu'offre par conséquent la société disparaît.

La ministre précise qu'à ce propos, les règles existantes demeurent inchangées. Il va cependant sans dire qu'une meilleure information doit être assurée quant aux droits et aux obligations des fondateurs de cette nouvelle sorte de société. Ils doivent savoir à quoi ils s'engagent lorsqu'ils optent pour elle. Enfin, le projet de loi offre permet mais ne contraint pas de recourir à la SPRL-S. Qui plus est, toutes les entreprises n'ont pas besoin de crédits importants.

Une responsabilité incombe aux fondateurs. C'est précisément pour cette raison qu'ils sont obligés de se faire assister par des professionnels qui ont eux-mêmes un code de déontologie à respecter. Il existe alors suffisamment d'instruments de contrôle. Le projet de loi doit essentiellement offrir à ceux qui le veulent, la possibilité d'entreprendre.

M. Joseph George (cdH) renvoie ensuite à la règle en vigueur selon laquelle le gérant qui ne paie pas la TVA due par son entreprise en répond sur ses fonds propres. Il s'agit d'une caution légale, et non contractuelle.

Si l'on compare l'indépendant personne physique qui ne s'acquitte pas de sa TVA (et qui, en cas de difficultés, peut faire une déclaration en vertu de laquelle son patrimoine professionnel est scindé de son patrimoine privé) et le gérant d'une SPRL-S (la société ne s'acquittant pas de la TVA), c'est cette dernière qui sera pénalisée. Le gérant est caution légale et répond sur ses fonds propres de la TVA non payée par la société.

Il est dès lors fondamental de veiller à ce que cette nouvelle forme juridique n'induisse pas le public en erreur.

Het financieel plan is in deze nieuwe rechtsvorm uiteraard ook van essentieel belang, maar men mag niet vergeten dat dit relatief duur is, en dat het financieel plan in feite bij de notaris achterblijft die de oprichtingsakte heeft verleden.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen!) onderstreept dat de beoogde maatregelen ter begeleiding van de starter zeker tot meer doeltreffendheid zullen leiden. Zoals de minister heeft gesteld is het juist in de beginjaren (eerste 5 à 7 jaren) dat ondernemingen het soms moeilijk hebben. Redenen van het falen liggen dikwijls in het verkeerd inschatten van het beheer op korte, middellange en lange termijn en de daarbijkomende kosten en te betalen bijdragen. De begeleiding zoals bepaald in het wetsontwerp is enkel beperkt tot het financieel plan bij de oprichting. Valt het niet te overwegen dergelijke begeleiding verplicht te stellen gedurende de eerste vijf jaar, de periode waarin een deel van de winst moet opzij worden gezet? Tenslotte wijst ze op het belang van met meerdere vennoten te zijn. Zij vraagt naar de verhouding tussen de rechtsvormen van de E-BVBA en de S-BVBA.

De minister preciseert eerst dat de S-BVBA ook een E-BVBA kan omvatten. Vervolgens stipt zij aan dat het juist bij het begin is, bij de oprichting van de S-BVBA, dat de aandacht van de starter dient te worden gevestigd op een aantal zaken met het oog op het uitbouwen van een duurzame activiteit. Vandaar het verplichte financieel plan bij het begin. In de meeste der gevallen zal de boekhouder deze ondernemer verder begeleiden. Omdat dit toch bepaalde kosten vertegenwoordigt werd het voor de verdere duur niet opgelegd.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen geven geen aanleiding tot verdere bespreking.

Art. 3

De voorzitter verduidelijkt dat in het derde lid van het ontworpen artikel 211bis, in de Nederlandse tekst, de zinsnede “aan iedere door artikel 78 van dit wetboek geviseerde vermelding” dient te worden vervangen door “aan iedere in artikel 78 bedoelde vermelding”. In de Franse tekst worden de woorden “de ce code” geschrapt. De commissie en de minister stemmen hiermee in.

Le plan financier est bien sûr également essentiel dans cette nouvelle forme juridique, mais il ne faut pas oublier qu’il est relativement cher et que le plan financier restera en fait chez le notaire qui a passé l’acte constitutif.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen!) souligne que les mesures prévues pour accompagner l’entrepreneur débutant accroîtront certainement l’efficacité. Comme l’a déclaré la ministre, c’est justement pendant les premières années (5 à 7 ans) que les entreprises éprouvent parfois des difficultés. Les raisons de l’échec sont souvent liées à une mauvaise estimation de la gestion à court, moyen et long terme ainsi que des frais y afférents et des cotisations à payer. L’accompagnement tel qu’il est prévu dans le projet de loi se limite au plan financier au moment de la création. Ne conviendrait-il pas d’envisager de rendre obligatoire un tel accompagnement pendant les cinq premières années, la période durant laquelle une partie des bénéfices doivent être mis de côté? Elle souligne enfin qu’il est important qu’il y ait plusieurs associés. Elle demande quel est le rapport entre les formes juridiques de la SPRL-U et de la SPRL-S.

La ministre précise d’abord que la SPRL-S peut également concerner une SPRL-U. Elle souligne ensuite que c’est justement au début, lors de la création de la SPRL-S, qu’il convient d’attirer l’attention de l’entrepreneur débutant sur une série de points en vue de développer une activité durable. C’est pourquoi le plan financier est obligatoire au début. Dans la plupart des cas, le comptable continuera à accompagner cet entrepreneur. Comme l’accompagnement représente tout de même certains coûts, il n’a pas été imposé à plus long terme.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES

Articles 1er et 2

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Art. 3

Le président explique que dans l’alinéa 3 de l’article 211bis en projet, dans le texte néerlandais, le membre de phrase “aan iedere door artikel 78 van dit wetboek geviseerde vermelding” doit être remplacé par les mots “aan iedere in artikel 78 bedoelde vermelding”. Dans le texte français, les mots “de ce code” sont supprimés. La commission et la ministre souscrivent à ces modifications.

Voor het overige geeft dit artikel geen aanleiding tot verdere bespreking.

Art. 4

De voorzitter preciseert dat in het tweede lid van het ontworpen artikel 212*bis*, § 1, in de Nederlandse tekst, de laatste zinsnede beter als volgt wordt geformuleerd “, zodra de vennootschap afziet van of haar hoedanigheid van starter verliest of zodra de ontbinding ervan wordt bekendgemaakt”. De commissie en de minister stemmen hiermee in.

Voor het overige geeft dit artikel geen aanleiding tot verdere bespreking.

Art. 5

Dit artikel geeft geen aanleiding tot verdere bespreking.

Art. 6

De voorzitter stipt aan dat in het derde lid van het ontworpen artikel 214, § 2, in de Nederlandse tekst, het woord “eventueel” dient ingevoegd te worden tussen de woorden “jegens de belanghebbenden voor het” en het woord “verschil” (overeenstemming met de Franse tekst). De commissie en de minister stemmen hiermee in.

Voor het overige geeft dit artikel geen aanleiding tot verdere bespreking.

Art. 7

De heer Luk Van Biesen (Open Vld) gaat ervan uit dat de regeling in verband met het financieel plan in dit geval verschillend is van die bij andere vennootschappen. In dit geval moet het financieel plan worden gepubliceerd en gecertificeerd door bijvoorbeeld een erkend boekhouder. Is de certificatie verplicht op het document dat wordt neergelegd bij de notaris?

De minister bevestigt dat dit bij deze vennootschapsvorm het geval is. Het biedt meer waarborgen.

De heer Luk Van Biesen (Open Vld) vraagt naar de vormvereisten waaraan het financieel plan moet voldoen.

Pour le reste, cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 4

Le président précise que dans l’alinéa 2 de l’article 212*bis*, § 1er, proposé, dans le texte néerlandais, il serait préférable de formuler le dernier membre de phrase comme suit: “, zodra de vennootschap afziet van of haar hoedanigheid van starter verliest of zodra de ontbinding ervan wordt bekendgemaakt”. La commission et la ministre souscrivent à cette modification.

Pour le reste, cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 5

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 6

Le président souligne que dans l’alinéa 3 de l’article 214, § 2, proposé, dans le texte néerlandais, le mot “eventueel” doit être inséré entre les mots “jegens de belanghebbenden voor het” et le mot “verschil” (harmonisation avec le texte français). La commission et la ministre souscrivent à cette modification.

Pour le reste, cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 7

M. Luk Van Biesen (Open Vld) présume qu’en l’occurrence, les dispositions relatives au plan financier diffèrent de celles qui s’appliquent aux autres sociétés. En l’espèce, le plan financier doit être publié et certifié par un comptable agréé, par exemple. Cette certification doit-elle figurer obligatoirement sur le document déposé chez le notaire?

La ministre confirme que tel est effectivement le cas pour cette forme de société. Cette obligation offre davantage de garanties.

M. Luk Van Biesen (Open Vld) s’enquiert des exigences formelles auxquelles doit satisfaire le plan financier.

De minister antwoordt dat dit bij koninklijk besluit zal worden vastgelegd. Daaraan wordt thans gewerkt, samen met de Commissie van de Boekhoudkundige normen.

De heer Joseph George (cdH) meent dat de publicatie meer de transparantie dient dan dat het om een echte waarborg gaat. Thans wordt het plan bij andere vennootschapsvormen niet gepubliceerd. Ontstaat er geen verschil in behandeling hierdoor? Is het verschil verantwoord door het nagestreefde doel? In de huidige stand van zaken is het alleen wanneer de oprichters-aansprakelijkheid ter sprake komt, dat gevraagd wordt (dikwijls door het parket) om toegang te krijgen tot het document dat bij de notaris ligt, en waartoe derden geen toegang hebben.

Een ander aspect is dat men via het financieel plan ook toegang krijgt tot het industrieel of commercieel project van de onderneming. Het gaat dikwijls om vertrouwelijke gegevens. Bij het opstarten van een onderneming maakt men toch niet steeds bekend wat men zinnens is te doen op de markt. De concurrenten lezen dit ook. Dit probleem verdient bijgevolg de nodige aandacht. Het is niet zeker dat de publicatie wel tot zulkdanige efficiëntie leidt.

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA) benadrukt dat er een verschil is tussen het aanhechten van het financieel plan aan de notariële akte (en de verzending ervan naar de rechtbank) en het publiceren ervan. Zal het plan daadwerkelijk in het Staatsblad worden gepubliceerd of blijft het enkel op de griffie van de rechtbank van koophandel?

De heer Luk Van Biesen (Open Vld) wijst erop dat het financieel plan thans enkel bij de notaris bewaard wordt en niet wordt gepubliceerd. Enkel bij een faillissement bijvoorbeeld kan men bij de notaris dit plan gaan inkijken, om na te gaan of de vennootschap te goeder trouw werd opgericht met voldoende kapitaal. Het bevat ook geen enkele referentie naar de boekhouder of accountant die het heeft gemaakt. De kosten verbonden aan de certificering en de publicatie, als gevolg van wat wordt voorgesteld, zullen waarschijnlijk wel een rem vormen voor diegenen die malafide bedoelingen hebben.

De minister antwoordt dat het financieel plan niet in het *Staatsblad* dient te worden gepubliceerd. Het komt erop aan dat de ondernemer en de schuldeisers over meer waarborgen beschikken. De ondernemer die kiest voor de S-BVBA geniet toch van een voordeel onder meer doordat hij maar over een beperkt startkapitaal dient te beschikken. Hij moet zich rekenschap geven van de draagwijdte van het financieel plan. Het is niet

La ministre répond que ce point sera fixé par arrêté royal. On y travaille actuellement en collaboration avec la Commission des normes comptables.

Selon *M. Joseph George (cdH)*, la publication sert davantage la transparence qu'elle n'offre de garantie réelle. Aujourd'hui, le plan n'est pas publié pour d'autres formes de société. Cela n'induit-il pas une différence de traitement? La différence se justifie-t-elle par l'objectif poursuivi? Dans l'état actuel des choses, ce n'est que lorsque la responsabilité du fondateur est en cause qu'il est demandé (souvent par le parquet) d'accéder au document se trouvant chez le notaire, un document qui n'est pas accessible à des tiers.

Un autre aspect est que le plan financier permet également d'accéder au plan industriel ou commercial de l'entreprise. Il s'agit souvent de données confidentielles. Au moment de démarrer une entreprise, on ne divulgue tout de même pas toujours ce qu'on a l'intention de faire sur le marché. Les concurrents lisent également le plan. Il convient par conséquent d'accorder à ce problème l'attention nécessaire. Il n'est pas certain que la publication entraînera effectivement une véritable efficacité.

Mme Sarah Smeyers (N-VA) souligne qu'il existe une différence entre la jonction du plan financier à l'acte notarié (et son envoi au tribunal) et la publication de ce plan. Le plan financier sera-t-il effectivement publié au *Moniteur belge*, ou sera-t-il uniquement déposé au greffe du tribunal de commerce?

M. Luk Van Biesen (Open Vld) fait observer qu'à l'heure actuelle, le plan financier est uniquement conservé par le notaire et qu'il ne fait l'objet d'aucune publication. Ce n'est que dans des cas particuliers - une faillite, par exemple - qu'il peut être consulté chez le notaire, dans le but de vérifier si la société a été constituée de bonne foi et avec un capital suffisant. Ce plan ne comporte du reste aucune référence au comptable ou à l'expert-comptable qui l'a établi. Les frais de certification et de publication occasionnés par le système proposé auront vraisemblablement un certain effet dissuasif à l'égard des personnes malintentionnées.

La ministre répond que le plan financier ne doit pas être publié au *Moniteur belge*. L'objectif est d'offrir davantage de garanties à l'entrepreneur et aux créanciers. L'entrepreneur qui opte pour la SPRL-S bénéficie tout de même d'un avantage, notamment parce que cette forme de société ne requiert qu'un capital de départ restreint. Il doit prendre conscience de la portée du plan financier. Il faut veiller à ce que les secrets d'entreprise,... ne soient

de bedoeling dat bedrijfsgeheimen e.d. bekendgemaakt zouden worden. Er dient een evenwicht gevonden te worden tussen de vraag naar bijkomende waarborgen en die naar transparantie. Het is geenszins de bedoeling het financieel plan publiek te maken.

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA) stelt dat dergelijke plannen thans zelfs niet door een boekhouder moeten worden gemaakt. Het valt te begrijpen dat er via dit wetsontwerp een extra bescherming wordt ingevoerd door de eis dat een boekhouder, accountant of bedrijfsrevisor dit voortaan moeten opstellen. De vraag is echter wat er daadwerkelijk mee gebeurt: blijft het, zoals nu het geval, is bij de notaris of moet het effectief aan de akte worden gehecht en samen worden geregistreerd en bij de griffie neergelegd? De minister stelt dat het niet wordt gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*. Waarom dient het dan per se aan de akte te worden gehecht? Er is toch reeds de extra bescherming dat het door een deskundige wordt gemaakt. Volgens mevrouw Smeyers kan de bescherming hiermee volstaan en zou de nodeloze formaliteit van aanhechting aan de akte, registratie en neerlegging bij de rechtbank, kunnen worden weggelaten.

Volgens *de heer Gerald Kindermans (CD&V)*, voorzitter, legt de wettekst niet de verplichting op dat het aangehecht moet worden aan de akte; het financieel plan moet aanwezig zijn bij de notaris. Als het niet vastgehecht wordt moet het niet geregistreerd worden en gepubliceerd in het Staatsblad.

De minister verwijst in dit opzicht naar het koninklijk besluit dat in voorbereiding is en dat de criteria terzake zal omvatten, evenals naar de opmerkingen van de voorzitter.

De voorzitter stipt aan dat ook een erkende instelling het plan kan opstellen en niet alleen een erkende boekhouder, accountant enz. Wat wordt precies bedoeld met de term erkende instelling? Vallen beroepsorganisaties hieronder?

De minister wijst erop dat het in de eerste plaats gaat om de professionele cijferberoepen.

De heer Joseph George (cdH) wijst erop dat zelfs de registratie de bekendmaking toelaat.

Mevrouw Barbara Pas (VB) verwijst naar artikel 215 van het Wetboek van vennootschappen waarvan de huidige tekst niet wordt gewijzigd door het wetsontwerp, en dat bepaalt dat een financieel plan niet aan de

pas rendus publics. Il convient de trouver un équilibre entre la demande de garanties supplémentaires et la demande de transparence. Le but n'est certainement pas de rendre le plan financier public.

Mme Sarah Smeyers (N-VA) indique qu'à l'heure actuelle, ces plans ne doivent même pas être établis par un comptable. Elle peut comprendre que le projet de loi à l'examen crée une protection supplémentaire en imposant désormais le recours à un comptable, à un expert-comptable ou à un réviseur d'entreprises pour la rédaction du plan, mais il convient de se demander ce que ce plan deviendra par la suite: restera-t-il chez le notaire, comme c'est le cas à l'heure actuelle, ou devra-t-il être joint à l'acte, puis enregistré et déposé au greffe en même temps que celui-ci? La ministre a indiqué que le plan ne sera pas publié au *Moniteur belge*. Mais dans ce cas, pourquoi doit-il absolument être joint à l'acte? En effet, le projet de loi prévoit déjà une protection supplémentaire, à savoir l'établissement du plan par un expert. Mme Smeyers estime que cette protection est suffisante et que la formalité inutile de la jonction à l'acte, de l'enregistrement et du dépôt au tribunal devrait pouvoir être supprimée.

Selon *M. Gerald Kindermans (CD&V)*, président, le texte de la loi n'impose pas l'obligation de joindre le plan à l'acte; le plan financier doit être présent chez le notaire. S'il n'est pas joint, il ne doit pas être enregistré et publié au *Moniteur*.

La ministre renvoie à cet égard à l'arrêté royal qui est en cours d'élaboration et qui contiendra les critères à appliquer en la matière, ainsi qu'aux observations du président.

Le président souligne qu'une institution agréée peut également rédiger le plan, et pas uniquement un comptable ou un expert-comptable agréé, etc. Qu'entend-on précisément par "institution agréée"? Les organisations professionnelles sont-elles visées?

La ministre indique qu'il s'agit avant tout des professions du chiffre.

De heer Joseph George (cdH) fait observer que même l'enregistrement permet la publication.

Mme Barbara Pas (VB) renvoie à l'article 215 du Code des sociétés dont le texte actuel n'est pas modifié par le projet de loi et qui prévoit qu'un plan financier ne doit pas être joint à l'acte, mais uniquement conservé par le

akte hoeft te worden gehecht maar alleen bij de notaris bewaard blijft. Aangezien van deze regel niet wordt afgeweken blijft hij ook voor starters gelden.

De heer Kindermans, voorzitter, voegt hieraan toe dat de kern is dat het plan bij een S-BVBA door een deskundige zal worden opgesteld wat een aantal waarborgen biedt.

Tenslotte verwijst *de heer Luk Van Biesen (Open Vld)* naar de memorie van toelichting waar terzake, in het Nederlands, een tegenstrijdigheid staat: enerzijds staat er dat het “wenselijk geacht” is dat het financieel plan wordt bestudeerd door een boekhouder, externe accountant, enz., anderzijds spreekt men van “Die verplichting”.

De minister bevestigt dat het een verplichting betreft.

Art. 8 tot 12

Deze artikelen geven geen aanleiding tot verdere bespreking.

Art. 13

De voorzitter preciseert dat in het eerste lid van het ontworpen artikel 319*bis*, in de Nederlandse tekst, het woord “jaarlijks” dient te worden ingevoegd tussen “houdt de algemene vergadering” en “een bedrag in” (overeenstemming met de Franse tekst). De commissie en de minister stemmen hiermee in.

Voor het overige geeft dit artikel geen aanleiding tot verdere bespreking.

Art. 14 tot 16

Deze artikelen geven geen aanleiding tot verdere bespreking.

notaire. Comme il n'est pas dérogé à cette règle, celle-ci reste également applicable aux starters.

M. Kindermans, président, ajoute que l'essentiel est que pour une SPRL-S, le plan soit rédigé par un expert, ce qui offre un certain nombre de garanties.

Enfin, *M. Luk Van Biesen (Open Vld)* renvoie à l'exposé des motifs qui contient une contradiction à ce propos: d'une part, il y est précisé qu'il “est souhaitable” que le plan financier soit examiné par un comptable, un expert-comptable externe”, etc., d'autre part, il y est question de “Cette obligation”.

La ministre confirme qu'il s'agit bel et bien d'une obligation.

Art. 8 à 12

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Art. 13

Le président précise que dans l'alinéa 1er de l'article 319*bis* proposé, dans le texte néerlandais, le mot “jaarlijks” doit être inséré entre les mots “houdt de algemene vergadering” et les mots “een bedrag in” (harmonisation avec le texte français). La commission et la ministre souscrivent à cette modification.

Pour le reste, cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 14 à 16

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

IV. — STEMMINGEN

Artikelen 1 tot 16

Deze artikelen worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Het gehele wetsontwerp wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

De voorzitter,

Ine SOMERS

Gerald KINDERMANS

Lijst van bepalingen die uitvoeringsmaatregelen vergen (artikel 78, 2., vierde lid, van het Kamerreglement)

— op grond van artikel 105 van de Grondwet;;

— op grond van artikel 108 van de Grondwet:

— art. 7;

— art. 16.

IV. — VOTES

Articles 1er à 16

Ces articles sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'ensemble du projet de loi est adopté à l'unanimité.

La rapporteuse,

Le président,

Ine SOMERS

Gerald KINDERMANS

Liste des dispositions qui nécessitent des mesures d'exécution (article 78, 2., alinéa 4, du Règlement de la Chambre)

— sur la base de l'article 105 de la Constitution;;

— sur la base de l'article 108 de la Constitution:

— art. 7;

— art. 16.